

POKYNY PRE PACIENTA PRED VYŠETRENÍM NA PET/CT

1. Pred vyšetrením PET/CT prísne dodržte nasledovnú prípravu:

- Príďte **NALAČNO**, večer nejedzte nič sladké, od polnoci úplne nalačno- nič nejedzte (ani cukrík, ani žuvačku, ani kávu, ani čaj), môžete piť len čistú vodu!
- **PITE ČISTÚ VODU** (pol litra) bez bubliniek, nesmiete byť dehydratovaný.
- Oblečte si **TEPLÉ A POHODLNÉ OBLEČENIE**. Prineste si so sebou sveter alebo mikinu (aj zdanlivo nevýrazný chlad môže pokaziť výsledok vyšetrenia).
- Vhodné je spodné prádlo, tričko a tepláky **BEZ KOVOVÝCH PRVKOV** (ŽIADNE ZIPSY).
- **DIABETICI** – nesmú užiť v deň vyšetrenia tabletky na cukrovku, ani si aplikovať inzulín (prineste si so sebou).
- Pacient musí mať pred PET/CT vyšetrením zistenú **HODNOTU KREATINÍNU Z KRVÍ** (nie staršiu ako 1 mesiac).

2. Na vyšetrenie si prineste svoju zdravotnú dokumentáciu od odosielajúceho lekára vrátane CD nosičov (ak máte).

3. Pacient musí mať zapnutý telefón uvedený na žiadanke!

Aby Vás bolo možné kontaktovať ohľadne termínu vyšetrenia (bude vás kontaktovať náš personál), aj opakovane – v prípade prevádzkových problémov.

4. Dostavte sa na vyšetrenie načas!

Pri vyšetrení PET/CT používame rádioaktívne látky, ktoré sa rýchlo rozpadajú v čase. Pri omeškaní vám hrozí, že vám nezostane potrebné množstvo látky na vyšetrenie a nebudete vyšetrený/á. **V prípade ochorenia alebo ak sa na vyšetrenie k nám nemôžete v daný termín dostaviť aj z iných príčin, ihneď nás kontaktujte na tel. čísle: 048/418 0338, 0918 840 084 !!!**

5. Doprovod pacientov

Len imobilným pacientom a deťom je nutné zaistiť na PET/CT doprovod (rodinný príslušník, opatrovník a pod.), ktorý zostane s vyšetrovaným pacientom po celú dobu pobytu na pracovisku (nemôže to byť maloletá osoba ani tehotná žena).

6. Počítajte s 2 - 4 hodinovým pobytom na našom oddelení

Vyšetrenie PET/CT je finančne nákladné, technicky náročné a doba vyšetrenia sa mierne líši podľa klinickej diagnózy.

7. V deň vyšetrenia musíte obmedziť kontakt s malými deťmi a tehotnými ženami

Na vyšetrenie vás nesmú doprevádzať malé deti ani tehotné ženy (ani čakať v našich čakárňach, ani cestovať z vyšetrenia v jednom aute a pod.). Dôvodom je minimalizácia vystavenia ionizačnému žiareniu rizikových skupín.

8. Nepoužívajte hromadnú verejnú dopravu!

Naplánujte si individuálnu dopravu autom, sanitkou alebo taxíkom.

9. Tehotenstvo a dojčenie

Väčšina vyšetrení nukleárnej medicíny sa nevykonáva počas tehotenstva. V špecifickom prípade, kedy prínos vyšetrenia vysoko prevažuje nad účinkami ožiarenia, je možné po odporúčaní lekára a znížení dávky ožiarenia pre plod vyšetrenie vykonať. Niektoré rádiofarmaká môžu po podaní do organizmu prestupovať do materského mlieka. V prípade **podozrenia na tehotenstvo a ak dojčíte, upozornite** na túto skutočnosť pred vyšetrením zdravotnícky personál, ktorý vás poučí o hlavných zásadách radiačnej ochrany po vyšetrení.

10. Iné upozornenie

V prípade návštevy ďalšieho zdravotníckeho zariadenia po vyšetrení na PET/CT pracovisku v rovnaký deň je vhodné o tejto skutočnosti informovať lekára PET/CT pracoviska pre zváženie ďalšieho postupu a zabezpečenie bezpečného priebehu nasledujúceho vyšetrenia.

11. Miesto vyšetrenia PET/CT

Dostavte sa na vyšetrenie PET/CT do budovy INMM (Inštitút nukleárnej a molekulárnej medicíny). **Budova je označená tabuľou INMM a AGEL, ktorá sa nachádza v areáli starej nemocnice v Banskej Bystrici.** Parkovanie v okolí budovy je veľmi limitované. Pri vjazde do areálu starej nemocnice z hlavnej cesty je pracovisko PET/CT lokalizované hneď za budovou SUSCCH (srdcovo-cievny ústav). **Adresa: Cesta k nemocnici 1, Banská Bystrica.**

INFORMÁCIE A INŠTRUKCIE PRE PACIENTA PO VYŠETRENÍ NA PET/CT

1. Doporučený režim po vyšetrení PET/CT

Po vyšetrení na pracovisku PET/CT je pacient 24 hodín zdrojom rádioaktívneho žiarenia. Je preto potrebné, aby pacient s aplikovanou rádioaktívnou látkou po prepustení do domáceho prostredia ešte minimálne **24 hodín** dodržiaval osobitný režim správania sa. Aplikovaná rádioaktívna látka, ktorá bola pacientovi aplikovaná, sa veľmi rýchlo rozpadáva, žiarenie väčšinou úplne vymizne v priebehu 24 hodín.

Keďže sa podané rádiofarmakum vylučuje z tela najmä obličkami, zvýšený príjem tekutín urýchli elimináciu podaného rádiofarmaka z tela. Preto **v deň**, kedy pacient absolvoval vyšetrenie, **je odporúčané piť zvýšené množstvo tekutín** a následne častejšie močenie. Podporí sa rýchlejšie vylúčenie podaného rádiofarmaka z tela von a zníži sa ožiarenie pacienta, blízkych osôb aj rodinných príslušníkov. Nežiadúcej kontaminácii prostredia močom či inou telesnou tekutinou sa zabráni **dôslednou hygienou**, odporúča sa používať **toaletu posediačky**.

V prípade inkontinentných pacientov, či nevoľnosti je potrebné znečistené plienky a iný skontaminovaný materiál v domacom prostredí skladovať 24 hodín po vyšetrení v igelitovom vrecku mimo obytných priestorov (napr. v komore, sklade, garáži...). Po uplynutí tejto doby je možné skontaminovaný materiál oparať bežným spôsobom a odpad zlikvidovať ako iný bežný odpad.

Pobyt s rodinnými príslušníkmi v spoločnej domácnosti **nie je zakázaný ani obmedzený** v súvislosti s rizikom radiačnej záťaže. **V deň**, kedy pacient absolvoval vyšetrenie, je však doporučené **obmedzenie blízkeho kontaktu s malými deťmi a tehotnými ženami** (dlhodobé sedenie, ležanie v tesnej blízkosti menej ako 1 m), vyhýbanie sa blízkeho kontaktu s ľuďmi na hromadných spoločenských podujatiach a pod.

Pri dodržaní týchto zásad sa zabezpečí, že dávka ožiarenia pre blízke osoby a rodinných príslušníkov žijúcich v spoločnej domácnosti s pacientom, sprevádzajúce osoby, prípadne osoby, ktoré opatrujú pacienta bude minimálna a nedôjde k prekročeniu povolených limitov definovaných v *zákone č. 87/2018 o radiačnej ochrane (§15 Limity ožiarenia, ods. 11 limity ožiarenia obyvateľa a §111 Optimalizácia lekárskeho ožiarenia sprevádzajúcej osoby)*.

2. Dojčenie

Pri PET/CT vyšetrení Vám bolo podané rádiofarmakum obsahujúce rádioaktívnu látku, ktorá sa v malom množstve môže vylučovať aj do materského mlieka. Dojčenie sa odporúča prerušiť na **12 hodín po aplikácii rádiofarmaka**. Počas tohto obdobia mlieko **odsávajte a zlikvidujte** (nepodávajte dieťaťu), dieťa kŕmte **vopred pripraveným odsatým mliekom alebo náhradnou výživou**. Po uplynutí 12 hodín môžete dojčenie **bez obmedzenia obnoviť**.

3. Iné upozornenie

Na niektorých špeciálnych pracoviskách či miestach sa môžu nachádzať detektory na meranie rádioaktívneho žiarenia (letiská, špecializované pracoviská alebo mobilné policajné hliadky). Tieto detekčné zariadenia v závislosti od citlivosti detektorov môžu namerať zvyškovú aktivitu podaného rádiofarmaka v tele pacienta aj niekoľko dní po aplikácii rádiofarmaka. V takomto prípade je potrebné informovať o absolvovanom vyšetrení na našom pracovisku. Pre tento prípad sa pacientovi vystavuje **Potvrdenie o absolvovaní vyšetrenia PET/CT** (v anglickom jazyku na vyžiadanie).

4. Riziká ionizujúceho žiarenia, ktorým bol pacient vystavený v súvislosti s vyšetrením

Ionizujúce žiarenie vo forme dlhotrvajúceho slabého alebo krátkodobého intenzívneho žiarenia má negatívne účinky na všetky živé organizmy. Zmenená funkcia bunky môže viesť aj niekoľko rokov po samotnom ožiarení k vzniku onkologického ochorenia. Napriek týmto nepriaznivým účinkom žiarenia sa často využíva ionizujúce žiarenie v medicíne. Tu však ide o krátkodobé expozície, kedy benefity z vyšetrenia ďaleko prevyšujú možné riziká.

V súvislosti s vyšetrením na našom pracovisku bola pacientovi podaná rádioaktívna látka – rádiofarmakum intravenóznym spôsobom. Množstvo tejto podanej látky je minimálne a jeho presná veľkosť, tak ako aj parametre CT vyšetrenia (ktoré je súčasťou PET/CT metodiky) spĺňajú doporučené diagnostické referenčné úrovne stanovené *Vestníkom MZ SR 2018, v čiaske 31-32*. Riziko skorej či oneskorenej alergickej reakcie v súvislosti s podaným rádiofarmakom pacientovi je extrémne nízke. Veľkosť radiačnej záťaže spojennej s vyšetrením na pracovisku PET/CT je relatívne malá a efektívna dávka sa pohybuje v rozmedzí 7 - 15mSv.

V prípade potreby neváhajte kontaktovať PET/CT pracovisko na telefónnom čísle 048/418 0338, 0918 840 084.